

INGEZONDEN.

Geachte Redacteur!

In het II. Deel van het *Geneeskundig Jaarboekje* voor 1893, staat op blz. 1 o. a.: *Heerlen*, KNEIPP'sche koudwaterinrichting, Geneesheer-Directeur Dr. K. F. WENCKEBACH.

Naar aanleiding hiervan schrijft Dr. WENCKEBACH aan de Redactie van het *Jaarboekje* o. a. „zouden de Heeren Redacteuren niet zoo vriendelijk willen „zijn door een kort woordje in het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde* „bekend te maken, dat die opgave van mijn persoon als Geneesheer-Directeur „der KNEIPP'sche inrichting te Heerlen in een misverstand zijn oorsprong „heeft? Het is mij te zeer onaangenaam op de eerste bladzijde van het „*Jaarboekje* voor een gansch jaar als Kneippdokter gebrandmerkt te staan.”

Daar het de Redactie gebleken is, dat de haar dien aangaande verstrekte opgave, werkelijk op een misverstand berust, voldoet zij gaarne aan het verlangen van Dr. WENCKEBACH en verzoekt zij de Redactie van het *Tijdschrift* deze rectificatie, zoo mogelijk, in haar eerstvolgend nummer te willen opnemen, waarmee zij en Dr. WENCKEBACH en genoemde Redactie zeer zal verplichten.

Terwijl ik U M. de R. bij voorbaat daarvoor mijn dank betuig heb ik de eer te zijn, hoogachtend,

Rotterdam, 23 Maart 1893.

Uw dw.

Dr. SANNES.

REPLIEK AAN Dr. HOORWEG.

Geachte Gêrant!

Het verheugt mij, dat mijn onschuldige opmerkingen den stoot hebben gegeven tot een kleine polemiëk met Dr. HOORWEG, want de groote draagwijdte, welke deze schrijver met zooveel talent aan de uitkomsten zijner proeven heeft weten te geven, wettigt ten volle, dat de grondslagen zijner theorie herhaaldelijk worden besproken en verdedigd. Vooraf echter vraag ik verlof, nog even op het referaat, dat de aanleiding was tot den strijd, terug te komen.

Wat is de quaestie? MARÈS wraakt den condensator, omdat de tijd der ontlading zich daarbij niet beheerschen laat, en HOORWEG ontzegt aan inductie-klossen recht van meêspreken, omdat zij auto-inductie hebben. Wederzijdsche verwijten alzoo, gelijk men ziet, van dezelfde orde. Gaarne erken ik de juistheid van HOORWEG's opmerking en zie ook daarin het zwakke punt van MARÈS' onderzoek. Maar MARÈS is zeer bescheiden in zijn conclusies. De formule: $\frac{P}{2RC}$, welke zijn tegenstander hem toeschrijft, ligt,